

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rømskog

Møtested: Rømskog kommune, møterom Gml. spisesal

Tidspunkt: 29.05.2018 kl. 09.30

Forfall meldes til kontrollutvalgssekretariatet ved Anita Rovedal, telefon 908 55 384 eller e-post anirov@fredrikstad.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rømskog, 23.05.2018

Lars-Erik Ottosson
Kontrollutvagsleder

Sakliste

- PS 18/9   Protokoll fra kontrollutvalget 23.01.2018
- PS 18/10   Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2017
- PS 18/11   Planlagte ressurser og tidsforbruk for Rømskog kommune - IØKR
IKS
- PS 18/12   Revisjonens oppdragsvurdering og oppdragsansvarlig revisors
uavhengighet
- PS 18/13   Informasjon fra revisjonen
- PS 18/14   Møteplan for kontrollutvalget, andre halvår 2018
- PS 18/15   Orienteringssak: Skatteoppkreverens årsrapport/årsregnskap og
Skatteetatens kontrollrapport for 2017
- PS 18/16   Eventuelt

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 68803/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 29.05.2018	Utvalgssaksnr. 18/9
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Protokoll fra kontrollutvalget 23.01.2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalget 23.01.2018 godkjennes

Rakkestad, 27.03.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Møteprotokoll fra kontrollutvalget 23.01.2018.

Vurdering

Møteprotokoll legges fram for godkjenning.

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 68638/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 29.05.2018	Utvalgssaksnr. 18/10
--	------------------------	-------------------------

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2017

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet 2017 for Rømskog kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2017 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet

Rakkestad, 23.05.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2017 for Rømskog kommune – utkast
2. Revisors beretning 2017, datert 09.05.2018
3. Revisjonsbrev «Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2017», 14.05.2018 fra IØKR IKS

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Rømskog kommunes årsregnskap og årsberetning 2017:
<http://romskog.kommune.no/planer-og-rapporter.197425.no.html>

Saksopplysninger

Det følger av kommuneloven § 48 at kommunen hvert kalenderår skal utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I årsberetning fra kommunen skal det blant annet skal gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens stilling og resultat.

I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 6 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Forskriftens § 7 sier videre at når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal kontrollutvalget avgj uttalelse til årsregnskapet før det

vedtas i kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret og kopi av uttalelsen skal sendes formannskapet.

Gjeldende tidsfrister for regnskapsavleggelsen, årsrapport og revisjonsberetning:

- Kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 15. februar etter regnskapsåret
- Kommunens årsrapport utarbeides innen 31. mars
- Revisors beretning skal avgis innen 15. april
- Kommunestyret skal behandle årsregnskapet innen 1. juli

Vurdering

Kommunens årsregnskap og årsrapport er avlagt innen gjeldende tidsfrister. Revisjonsberetning er avlagt over 3 uker etter frist for avleggelsen.

Kommunens driftsregnskap 2017 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr. 1 903 272,68.- og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 4 648 539,45. Investeringsregnskapet samlet sett viser sum finansieringsbehov på kr. 17 726 381,79 og er avlagt med et udisponert beløp på kr. 579 270,-.

Anbefalingen fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) på nivået til netto driftsresultat for kommunene bør ligge i intervallet 1,75 – 2 % for kommunen over tid. I 2017 ble Rømskog kommunes netto driftsresultat + 2,4 %. Andre nøkkeltall og måltall er inntatt i uttalelsen til kommunestyret.

Revisjonsberetningen er avlagt 9. mai 2018, uten merknader eller presiseringer.

Forslag til kontrollutvalgets uttalelse vises i vedlegg 1 til saken.

Revisjonen vil være til stede i møtet og kan om ønskelig besvare eventuelle spørsmål fra utvalget. Sekretariatet anbefaler utvalget å benytte seg av denne muligheten, og viser for øvrig til revisjonsbrevet.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2017 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Kommunestyret i Rømskog

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2018/4601-6-88079/2018-IDBREM	510/121	24.04.2018

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2017 - Rømskog kommune

I henhold til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, avgir kontrollutvalget uttalelse til årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse sendes til formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 29. mai 2018 behandlet årsregnskapet 2017 for Rømskog kommune. Grunnlagsdokumenter for kontrollutvalgets behandling har vært kommunens regnskap, rådmannens årsmelding og revisjonsberetningen samt revisjonens oppsummeringsbrev for 2017. I tillegg har ansvarlig revisor og administrasjonen supplert kontrollutvalget med informasjon under behandling i kontrollutvalget

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til kommunestyret:

- Avleggelsen av årsregnskap og årsmelding er avlagt rettidig og i samsvar med lov og forskrifter. Revisjonsberetningen er avlagt over 3 uker etter frist.
- Kommunens driftsregnskap 2017 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr. 1 903 272,68.- og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 4 648 539,45. Investeringsregnskapet samlet sett viser sum finansieringsbehov på kr. 17 726 381,79 og er avlagt med et udisponert beløp på kr. 579 270,-.
- Kontrollutvalget merker seg at kommunens positive netto driftsresultat i 2017 utgjør 2,4 % av driftsinntekter. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler et nivå hvor netto driftsresultat over tid bør utgjøre minst 1,75 % av driftsinntektene for å opprettholde økonomisk balanse.
- Kommunens positive driftsresultat i 2017 kan i hovedsak forklares med:
  - Skatt- og rammetilskudd er ca. 1 millioner kroner høyere enn budsjett,
  - Finansutgiftene er samlet sett ca. 1,14 millioner kroner lavere enn budsjett
- Kommunens netto lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser, startlån og ubrukte lånemidler) i prosent av brutto driftsinntekter er ved utgangen av året 2017 på 37,3 %. Til sammenligning var gjennomsnittet for landet utenom Oslo var 83,6 % for 2017. Kommunens sentralforbund (KS) har anbefalt at nivået bør ligge under 75 %.
- Kommunens disposisjonsfond er ved årsskifte 9,3 millioner kroner, som er en reduksjon på 1,56 millioner kroner fra 2016. Kommunens disposisjonsfond per 31.12 2017 utgjør 11,9 % av brutto driftsinntekter. Kommunens sentralforbund (KS) anbefaler at dette nivået bør ligge på 8 % for å ha et godt økonomisk handlingsrom.

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384

Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8, påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader ved årsskifte 2017/18.
- Revisjonen har avlagt revisjonsberetningen datert 9. mai 2018, og beretningen er uten merknader eller presiseringer.

Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til årsregnskapet 2017 for Rømskog kommune og slutter seg til revisors beretning av 9. mai 2018.

Rømskog, 29.05 2018

Lars-Erik Ottersson
Leder av kontrollutvalget

Kopi til eksterne mottakere:
Formannskapet

Til kommunestyret i Rømskog kommune

KOPI

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Rømskog kommunes årsregnskap som viser kr 66 712 650,40 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4 648 539,45. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rømskog kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av tilleggsinformasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien, 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Rakkestad, 09.05.2018

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien, 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Kontrollutvalget i Rømskog kommune
v/IØKUS IKS
Industriveien 6
1890 Rakkestad

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2018/3674-3-98551/2018-LENEIL	180/121	14.05.2018

Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2017 - Rømskog kommune

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har revidert Rømskog kommunes årsregnskap for 2017. Revisjonen er utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. kommuneloven § 78 nr. 1, forskrift om revisjon og standarder utarbeidet av Den Norske Revisorforening. Revisjonen er planlagt, gjennomført og rapportert slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever.

Dette revisjonsbrevet vil være en konsentrert oppsummering av revisjonsarbeidet som er utført for regnskapsåret 2017, og resultatet av dette, samt en beskrivelse av vår revisors beretning.

Opplysninger over viktige dokumenter ved regnskapsavslutningen i Rømskog kommune:

Rømskog kommunes regnskap er avlagt 15.02.18. Rådmannens årsmelding er datert 21.03.18 og mottatt elektronisk samme dag. Dokumentet «Uttalelse fra ledelsen» uten merknader/vurderinger er undertegnet og oversendt 09.04.2018. Regnskapet er korrigert den 13.04.18. Revisors beretning er avgitt 04.05.18.

Konklusjon av utført revisjonsarbeid i Rømskog kommune:

Det vises til vår revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet og årsberetningen avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rømskog kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunens økonomiske utvikling:

Driftsregnskapet:

Driftsregnskapet for 2017 viser kr 66 712 650,40 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4 648 539,45. For 2016 hadde kommunen en fordeling til drift på kr 60 633 833,22 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 765 898,05.

Investeringsregnskapet:

Rømskog kommunes investeringsregnskap for 2017 viser et finansieringsbehov på kr 17 726 381,79, og er avlagt med et udisponert resultat på kr 579 270.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294

Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Rømskog kommune har pr. 31.12.17 lånegjeld på kr 35 247 530. Pr. 31.12.16 var lånegjelden på kr 27 657 038,00, dette utgjør en økning på ca. 27,5 %.

Kommentarer til Rømskog kommunes årsregnskap for 2017:

Revisjonen har utført løpende revisjonsarbeid i henhold til overordnet revisjonsstrategi for Rømskog kommune. Revisor er pålagt å konkludere opp mot påstandene i ISA 315/500. Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler som har betydning for vår konklusjon.

Løpende revisjon er foretatt på alle områder. Lønnsområdet er kontrollert ved fast og variabel lønn. På innkjøpsområdet er det kontrollert bilag i forbindelse med attestasjon av innsendelse av mva. kompensasjonsoppgaver. Det er også kontrollert et utvalg bilag vedrørende selvkostområdet og kommunens ordinære drift. På driftsmiddelområdet er det kontrollert et utplukk kostnadsbilag som gjelder prosjektene. Det er kontrollert et utplukk av inntekter og utgifter på overføringsområdet. På salgsområdet er vedtatte priser kontrollert mot kommunens prisliste.

Det har vært en løpende dialog mellom revisjonen og kommunen, og feil eller mangler som har blitt avdekket underveis har blitt oppklart og rettet. Revisjonen har hatt kommunikasjon med flere deler av kommunens organisasjon i forbindelse med ulike attestasjonsoppdrag, forvaltningsrevisjonsprosjekter etc.

For regnskapsåret 2017 fremheves følgende:

Vekting av avdrag

Ifølge kommuneloven § 50, nr. 7 skal ikke gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Minste tillatte avdrag er beregnet til kr 1 053 325 i note 14 til regnskapet. Revisjonen har beregnet minsteavdrag etter den enkle metoden og den viser kr 1 105 965 i minste tillatte avdrag. Det er betalt avdrag med kr 971 626 som viser mindre enn begge beregningene. Det som er betalt for lite i avdrag i 2017 i forhold til beregnet minsteavdrag må betales i 2018 i tillegg til beregnet minsteavdrag for 2018.

Det er budsjettert med avdragsutgifter på kr 1 806 000 i 2017. Budsjettjustering burde vært foretatt i 2017, da det er vesentlig avvik på budsjettert og betalt avdrag.

Selvkost kommunale betalingstjenester:

Kontroll av selvkostområdet er basert på de kalkyler kommunen selv har beregnet med grunnlag av inntekter, direkte kostnader og indirekte kostnader pr. område. Kalkylene er utregnet med grunnlag av kommunens regnskap for 2017. Rømskog kommune bruker EnviDan Momentum AS til å beregne inntektene og kostnadene på området. Renovasjon er lovpålagt 100 % inndekking. Rømskog kommune har i tillegg vedtak om kostnadsdekning for slamtømming. For andre tjenester er det ingen vedtak. Oversikt over selvkostområdene er beskrevet i note 11. I forbindelse med løpende revisjonshandlinger ble det oppdaget at Rømskog kommune i 2017 hadde fakturert med feil pris for feiing av pipe. Dette blir rettet i feieravgiften i 2018. Ellers har våre kontrollhandlinger ikke avdekket feil eller mangler. Saldo på selvkostfondene pr. 31.12.2017 var kr 593 863 på fond for avløp og kr 19 330 på fond for slam. Fond for renovasjon viser kr 176 i negativt fond.

Merverdiavgiftskompensasjon og revisorrapporter

Revisjonen har for 2017 kontrollert og attestert på 6 terminer for kompensasjon for merverdiavgift. De feil og mangler som har blitt avdekket har blitt korrigeret. Det er i 2017 mottatt refusjon på kr 3 630 826, hvorav kr 1 415 781,46 gjelder investeringsregnskapet.

Videre har revisjonen avgitt revisorsrapport iht. ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger, som blant annet:

- Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- Rapportering vedrørende psykisk utviklingshemming
- Den kulturelle skolesekken

Noter

Noter er tilleggsopplysninger som skal være med for å utdype og forklare en eller flere poster i regnskapet. I forskrift om årsregnskapet og årsberetning § 5 er det satt opp 9 noter som må følge det avlagte regnskapet. I tillegg er det i KRS - foreløpig standard nr.6, satt opp ytterligere 15 noter som skal utarbeides hvis de er relevante for kommunen. Kommunen står fritt til å gi ytterligere opplysninger i note. Rømskog kommune har i sitt årsregnskap for 2017 lagt ved totalt 17 noter.

Rådmannens årsberetning

Rådmannens årsberetning er avlagt 21.03.18. Det er utarbeidet en egen standard for god kommunal revisjonsskikk nr. 6 om "Noter og årsberetning". Etter "Forskrift om årsregnskap og årsberetning" skal slike standarder følges og årsregnskapet skal utarbeides i henhold til disse.

Kravet om utarbeidelse av årsberetning er direkte hjemlet i kommuneloven § 48 (1), og standarden gir retningslinjer for hvordan denne bør utarbeides og hva som er pliktig informasjon. Revisjonen har gjennomgått årsberetningen og funnet at denne er konsistent med årsregnskapet.

Budsjettoppfølging

Revisjonen har kontrollert at kommunens administrasjon har lagt fram de obligatoriske budsjettreporteringene for kommunestyret i regnskapsåret 2017.

Tertialrapport nr. 1 ble behandlet i kommunestyremøte 15.06.17 i sak nr. 19/17.

Tertialrapport nr. 2 ble behandlet i kommunestyremøte 09.11.17 i sak 37/17.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2004, kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftens § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Administrasjon og styring – internkontroll og rutiner» ble gjennomført i 2017, og kommunestyrebehandlet i februar 2018.

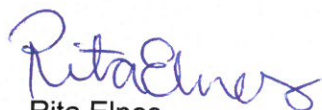
Oppfølging av forvaltningsprosjekt «Etisk reglement og varslingsrutiner» ble kommunestyrebehandlet i 2017.

Oppfølging av forvaltningsprosjekt «Skole – rutiner ved mobbing» ble gjennomført i 2017, og kommunestyrebehandlet i 2018.

Selskapskontroll

Revisjonen har gjennomført selskapskontroll hos Normeka AS i 2017 og rapporten ble kommunestyrebehandlet i januar 2018.

Med hilsen

Rita Elnes
distriktsrevisor

Lene Eilertsen
revisor

Kopi til eksterne mottakere:
Rømskog kommune v/Rådmann

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 102830/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 29.05.2018	Utvalgssaksnr. 18/11
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Planlagte ressurser og tidsforbruk for Rømskog kommune - IØKR IKS

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

«Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018» for Rømskog kommune – IØKR IKS, tas til orientering.

Rakkestad, 23.05.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- «Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018, Rømskog kommune», datert 16.05.2018

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

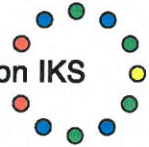
Ingen

Saksopplysninger

Jfr. kommuneloven § 77 om kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen blir utvalget fremlagt dokumentet «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018*». Dokumentet skal gi en fremstilling over samlede ressurser, oppgaver og planlagt tidsforbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018*», til orientering.

Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018

Regnskapsrevisjon
Forvaltningsrevisjon
Selskapskontroll

Rømskog kommune

2018

INNHALDSFORTEGNELSE:

1. INNLEDNING:	2
1.1 Dokumentets formål	2
1.2 Revisjonsselskapet	2
2 RESSURSER	2
2.1 Stillingshjemler og samlet ressurs	2
2.2 Tidsressurser i Rømskog kommune	2
2.3 Organisasjonskart	2
2.4 Kompetanse	3
2.5 Uavhengighet	3
3 ARBEIDSOPPGAVER	3
3.1 Kommunelovens bestemmelser	3
3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver	3
3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i IØKR	4
4 OPPSUMMERING	4
VEDLEGG;	
1. Organisasjonskart per – 14.05.2018	
2. Tjenesteleveranser, IØKR IKS	

1. INNLEDNING:

1.1 Dokumentets formål

Hovedformålet med dette dokumentet er å gi en oversiktlig dokumentasjon over samlede ressurser oppgaver og tidsforbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune. En mer detaljert gjennomgang av risikovurdering, vesentlighet, ressurser, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll, er å finne i følgende dokumenter:

- "Overordnet revisjonsstrategi" planperiode 01.04.2018 til 31.03.2019
- "Revisjonsplan for forvaltningsrevisjon" planperiode 2017-2018 (planen ble vedtatt høsten 2016)
- "Plan for selskapskontroll" planperiode 2017-2020 (planen ble vedtatt høsten 2016)

Dokumentene er obligatoriske for hver kommune.

1.2 Revisjonsselskapet

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS (IØKR IKS), er et selskap etablert for å levere revisjonstjenester, til eierkommunene Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Våler. Selskapet har kontorsted i Rakkestad og vår adresse er Industriveien 6, 1890 Rakkestad.

Selskapet leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 Ressurser

2.1 Stillingshemler og samlet ressurs

Revisjonsselskapet har 11 årsverk. Det er for tiden 5 kvinner og 6 menn.

Planlagt total ressurs for 2017 er:

Timer regnskapsrevisjon/selskapskontroll kommuner	totalt	6 850	timer
Timer forvaltningsrevisjon kommuner	totalt	5 255	timer
Timer fellesråd/sokn og selskaper	totalt	1 375	timer
Timer administrasjon/ledelse	totalt	1 340	timer
<u>Andre oppgaver</u>	<u>totalt</u>	<u>150</u>	<u>timer</u>
<u>Sum eksterne timer</u>	<u>totalt</u>	<u>14 970</u>	<u>timer</u>

Selskapet selv, og standardene vi arbeider etter, setter strenge krav til intern kvalitetskontroll, jfr. standarden ISQC-1. Begge fagområdene, forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, har innarbeidet i sine planer, ressurser til intern kvalitetssikring. I tillegg timer til obligatorisk faglig oppdatering, reisetid ol.

2.2 Tidsressurser i Rømskog kommune

Tidsressurs i Rømskog kommune revisjonsåret 2018

Revisjon av kommuneregnskapet/selskapskontroll	158 timer
<u>Forvaltningsrevisjon:</u>	<u>121 timer</u>
Totalt tid	280 timer

2.3 Organisasjonskart

Se vedlegg 1 til dette dokument

2.4 Kompetanse

Revisjonsenheten har samlet kompetanse som dekker de lovpålagte oppgaver innen revisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Våre ansatte har utdanning innen revisjon, statsvitenskap, psykologi, samfunnsgeografi, spesialpedagogikk og økonomi. Alle ansatte innen forvaltningsrevisjon har kompetanse i generell og spesiell forvaltningsrett. Våre ansatte innehar samlet mange års real kompetanse innen offentlig revisjon. Oppdragsansvarlig revisor plikter å gjennomføre minst 105 timer med faglig ajourhold i løpet av hver 3-års periode. Øvrige ansatte skal i løpet av samme periode ha minst 63 timer til etter- eller videreutdanning.

2.5 Uavhengighet

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Uavhengigheten til oppdragsansvarlig revisors og de revisorer som arbeider opp mot Rømskog kommune er vurdert og funnet i orden. Egenvurderingen av oppdragsansvarlig revisor (distriktsrevisor), legges frem for kontrollutvalget til behandling i 2018.

3 Arbeidsoppgaver

3.1 Kommunelovens bestemmelser

I kommunelovens § 78 heter det bl.a.

- Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Egne bestemmelser om selskapskontroll finner man i kommunelovens § 80.

3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver

Revisjonens arbeidsoppgaver kan kort oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon
  - Vurdering av økonomisk intern kontroll
  - Regnskapsbekreftelse
  - Misligheter
- Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder:
  - Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
  - Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
  - Regelverket etterleves,

1. INNLEDNING:

1.1 Dokumentets formål

Hovedformålet med dette dokumentet er å gi en oversiktlig dokumentasjon over samlede ressurser oppgaver og tidsforbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune. En mer detaljert gjennomgang av risikovurdering, vesentlighet, ressurser, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll, er å finne i følgende dokumenter:

- "Overordnet revisjonsstrategi" planperiode 01.04.2018 til 31.03.2019
- "Revisjonsplan for forvaltningsrevisjon" (planen ble vedtatt høsten 2016) planperiode 2017-2018
- "Plan for selskapskontroll" (planen ble vedtatt høsten 2016) planperiode 2017-2020

Dokumentene er obligatoriske for hver kommune.

1.2 Revisjonsselskapet

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS (IØKR IKS), er et selskap etablert for å levere revisjonstjenester, til eierkommunene Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Våler. Selskapet har kontorsted i Rakkestad og vår adresse er Industriveien 6, 1890 Rakkestad.

Selskapet leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 Ressurser

2.1 Stillingshjemler og samlet ressurs

Revisjonsselskapet har 11 årsverk. Det er for tiden 5 kvinner og 6 menn. Planlagt total ressurs for 2017 er:

Timer regnskapsrevisjon/selskapskontroll kommuner	totalt 6 850 timer
Timer forvaltningsrevisjon kommuner	totalt 5 255 timer
Timer fellesråd/sokn og selskaper	totalt 1 375 timer
Timer administrasjon/ledelse	totalt 1 340 timer
<u>Andre oppgaver</u>	<u>totalt 150 timer</u>
<u>Sum eksterne timer</u>	<u>totalt 14 970 timer</u>

Selskapet selv, og standardene vi arbeider etter, setter strenge krav til intern kvalitetskontroll, jfr. standarden ISQC-1. Begge fagområdene, forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, har innarbeidet i sine planer, ressurser til intern kvalitetssikring. I tillegg timer til obligatorisk faglig oppdatering, reisetid ol.

2.2 Tidsressurser i Rømskog kommune

Tidsressurs i Rømskog kommune revisjonsåret 2017	
Revisjon av kommuneregnskapet/selskapskontroll	158 timer
<u>Forvaltningsrevisjon:</u>	<u>121 timer</u>
Totalt tid	279 timer

2.3 Organisasjonskart

Se vedlegg 1 til dette dokument

2.4 Kompetanse

Revisjonsenheten har samlet kompetanse som dekker de lovpålagte oppgaver innen revisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Våre ansatte har utdanning innen revisjon, statsvitenskap, psykologi, samfunnsgeografi, spesialpedagogikk og økonomi. Alle ansatte innen forvaltningsrevisjon har kompetanse i generell og spesiell forvaltningsrett. Våre ansatte innehar samlet mange års real kompetanse innen offentlig revisjon. Oppdragsansvarlig revisor plikter å gjennomføre minst 105 timer med faglig ajourhold i løpet av hver 3-års periode. Øvrige ansatte skal i løpet av samme periode ha minst 63 timer til etter- eller videreutdanning.

2.5 Uavhengighet

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Uavhengigheten til oppdragsansvarlig revisors og de revisorer som arbeider opp mot Rømskog kommune er vurdert og funnet i orden. Egenvurderingen av oppdragsansvarlig revisor (distriktsrevisor), legges frem for kontrollutvalget til behandling i 2018.

3 Arbeidsoppgaver

3.1 Kommunelovens bestemmelser

I kommunelovens § 78 heter det bl.a.

- Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Egne bestemmelser om selskapskontroll finner man i kommunelovens § 80.

3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver

Revisjonens arbeidsoppgaver kan kort oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon
  - Vurdering av økonomisk intern kontroll
  - Regnskapsbekreftelse
  - Misligheter
- Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder:
  - Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
  - Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
  - Regelverket etterleves,

- Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- Beslutningsgrunnlaget fra administrasjon til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav,
- Resultatene i tjenesteproduksjon er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten
- Selskapskontroll:
  - Er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og forutsetninger og i henhold til aktuelle lover og regler.
- Eierskapskontroll:
  - Er å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, utøver myndigheten slik det er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven samt ivaretar kommunens interesser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- Representere i kontrollutvalg og kommunestyre.

3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i LØKR

Spesifikasjon av tjenesteproduksjon, Se vedlegg 2.

4 OPPSUMMERING

Hovedressursene i vår tjenesteproduksjon er knyttet til de forutsetninger som ligger til grunn for vedtatt budsjett. Selskapet har til en hver tid fokus på effektiv ressursbruk og kostnadsbesparelser. Ressursbruken planlagt i dokumentene plan for forvaltningsrevisjon, overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjonen og plan for selskaps- og eierskapskontroll vil gjennom året være til faglige vurdering. Hvis spesielle forhold skulle oppstå vil omprioriteringer blir gjort innfor de ressurser som er planlagt, og iht til de faglige standarder som settes til vårt arbeid.

Rakkestad, 16. mai 2018

 Rita Elnes
 Distriktsrevisor

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Svend-Harald Klavestad
Fagansvarlig regnskapsrevisor

Unni Torp
Regnskapsrevisor

Lene Eilertsen
Regnskapsrevisor

Inger Marie Karlsen-Moum
Regnskapsrevisor

Sabri Mousa
Regnskapsrevisor

Jehona Rukiqi for Bjørn Karlsen
Regnskapsrevisor

Frank Willy Vindløv Larsen
Konst. fagansvarlig forvaltningsrevisor

Sten Morten Henningsmoen
Forvaltningsrevisor

Casper Støten
Forvaltningsrevisor

Anita Dahl Aannerød
Permisjon

Vedlegg 2

Oversikt over tjenesteleveranse IØKR IKS:

- 1. Regnskapsrevisjon - løpende revisjon og årsoppgjørrevisjon**
  - a. Revisjonsstrategi, kartlegging/testing intern kontroll og regnskapsbekreftelse**
    - i. Lønnsområdet
    - ii. Innkjøpsområdet
    - iii. Driftsmiddelområdet (investeringer)
    - iv. Finansområdet
    - v. Overføringer
    - vi. Salgsområdet
    - vii. Likviditetsområdet
  - b. Evaluering og oppfølging**
- 2. Forvaltningsrevisjon**
  - a. Overordnet analyse
  - b. Utarbeidelse av prosjektbeskrivelser
  - c. Revisjonsplan
  - d. Forvaltningsrevisjonsprosjekter
  - e. Oppfølgingsrapporter
  - f. Spørreundersøkelser (Questback)
  - g. Kurs/foredrag
- 3. Revisors uttalelse, attestasjon av prosjektregnskap - refusjonskrav**
  - a. Staten og andre instanser krever attestasjon av kommunens bruk av eksterne midler
- 4. Attestasjon av moms. kompensasjon**
  - a. Kommuner
  - b. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - c. Interkommunale selskaper
  - d. Barnehager
- 5. Gjennomføring av selskaps-/eierskapskontroller**
  - a. Offentlig heleide AS og IKS i eierkommunene
- 6. Revisjon av andre regnskaper (egne retts-subjekter)**
  - a. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - b. Interkommunale selskaper
  - c. Stiftelser
  - d. Fond
  - e. Legater

- f. Foreninger
- g. UI-regnskaper
- h. Interreg prosjekter

7. Rådgiving

8. Kurs

- a. Interne og eksterne kurs

9. Deltakelse i møter

- a. Den enkelte kommune – kontrollutvalg og kommune-/bystyre
- b. Samordningsforum – Fylkesmannen i Østfold
- c. Andre, på forespørsel
  - i. Rådmannsforum, Regionrådet ol.

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 8
Løpenr.: 102866/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rømskog	29.05.2018	18/12

Revisjonens oppdragsvurdering og oppdragsansvarlig revisors uavhengighet

Vedlegg Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Revisjonens oppdragsvurdering og brev til kontrollutvalget om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet, tas til orientering.

Rakkestad, 23.05.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

- Oppdragsvurdering Rømskog kommune
- Brev av 16.05.2018 til kontrollutvalget fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen omfatter bla å vurdere revisors oppdragsvurdering og uavhengighetserklæring.

Kontrollutvalget skal hvert år motta en skriftlig egenvurdering av revisors uavhengighet, jfr. revisjonsforskriften § 15. Oppdragsansvarlig revisor skal vurderer egen uavhengighet i forhold til krav i kommuneloven § 79 og forskrift om revisjon § 12 om krav tilandel.

Videre legger IØKR IKS fram oppdragsvurdering for den enkelte kommune, hvor uavhengighet og objektivitet, kapasitet og kompetanse er vurdert ut fra revisjonsstandardene ISA 200 pkt 14, 220 pkt 11 og pkt 14.

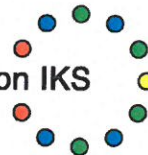
Oppdraget for Rømskog kommune er beskrevet slik:

Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overenstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar revisors oppdragsvurdering og brev om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet til orientering.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS		Klientnr.: Rømskog kommune	Arkiv:
Oppdrag:	Rømskog kommune	Utarbeidet dato/sign.: 16/05/2018/RITELS	År: 2018
Enhet:	Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.:	Side: 1
Sak:	OPPDRAGSVURDERING		
Oversikt over team og timebudsjett			
Ansvarlig revisor:	<i>Rita Elnes</i>	Timer:	
	<i>Kontaktperson: Lene Eilertsen</i>		
Medarbeider(e):	<i>RR team; Svend-Harald Klavestad</i>	Timer:	
	<i>Sabri Mousa,</i>		
	<i>Unni Torp, Jehona Rukiqi,</i>		
	<i>Inger Marie Karlsen-Moum og Bjørn Karlsen.</i>		
	<i>FR team;</i>		
	<i>Casper Støten, Sten Morten Henningsmoen</i>		
	<i>og Frank Wily Vindløv Larsen.</i>		
			280 timer (158 RR/121 FR)
Vurdering av uavhengighet og objektivitet, jf. ISA 200 pkt 14 og ISA 220 pkt. 11			
<i>Revisjonen blir utført etter god revisjonsskikk. Medarbeidere på oppdraget er vurdert i forhold til krav i pkt. 11 i ISA 220. Det er vurdert slik at sammensetningen på teamet ikke bryter mot noen av punktene i standarden.</i>			
Vurdering av kapasitet og kompetanse, jf. ISA 220 pkt. 14			
<i>Det vurderes slik at kapasitet og kompetanse er tilstede for å utføre revisjonen i Rømskog kommune på en god måte, både for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen.</i>			
Hva består oppdraget av, spesielle vilkår for oppdraget eller avtale, jf. ISA 220 pkt.15			
<i>Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overensstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.</i>			
Skal det sendes engasjementsbrev eller inngås særskilt avtale? Jf. ISA 210 pkt. 9, 10, 11 og 12			
Ja / nei			
Nei			
Hvis nei, begrunnelse:			
<i>Det var sendt engasjementsbrev til <u>alle</u> kommunene i Østfold fra det selskapet vi ble fisjonert fra (Østfold kommunerevisjon). Ved oppstart av nytt selskap IØKR fra 01.01.02 ble oppdraget (innhold og arbeidsdeling) behandlet i eierkommunene i forbindelse med oppdeling i revisjon og sekretariat. Det ble ikke skrevet nye engasjementsbrev nettopp med bakgrunn i foran nevnte resonnement.</i>			

Til kontrollutvalget i Rømskog kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Rømskog kommune

Innledning

I henhold til Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 13.

Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Rømskog kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Rømskog kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Rømskog kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Rømskog kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Rømskog kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Rakkestad, 16. mai 2018

Rita Elnes

Rita Elnes

Oppdragsansvarlig revisor, Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 81067/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 29.05.2018	Utvalgssaksnr. 18/13
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Informasjonen fra revisjonen tas til orientering.

Rakkestad, 16.04.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Status framdrift forvaltningsrevisjon, sortert på kommune

Saksopplysninger

Revisjonen orienterer om sitt arbeid og legger fram framdriftsplan for forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsrapporter og selskapskontroller 2018-2019.

Det framgår av kontrollutvalgsforskriften § 9 at kontrollutvalget skal påse at kommunen årlig er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Jfr. § 13 skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper.

For Rømskog sin del er det i perioden lagt opp til følgende:

- Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Kommunesammenslåing/kommunereform*, Høst 2018
- Selskapskontroll: Rømskog Næringssselskap AS (Har falt ut av framdriftsplanen)

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 9
Løpenr.: 103063/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rømskog	29.05.2018	18/14

Møteplan for kontrollutvalget, andre halvår 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Med forbehold om endringer fastsetter kontrollutvalget følgende møtedager andre halvår 2018:

- Tirsdag 18.09.2018 kl. 09:30
- Tirsdag 13.11.2018 kl. 09:30

Rakkestad, 23.05.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 32 er det utvalget selv, kommunestyret eller utvalgets leder som fastsetter når det skal avholdes utvalgsmøter.

Av praktiske grunner innstiller sekretariatet på at utvalget fastsetter møteplan for hvert halvår.

Vurdering

Det er i innstillingen foreslått to møter for andre halvår 2018. Årshjulet for kontrollutvalget, som går fram av strategidokumentet, legger føringer for hvor mange møter kontrollutvalget bør holde, samt innholdet i disse.

Når det er foreslått konkrete dager så har dette sammenheng med sekretariatets praktiske muligheter til saksbehandling osv., samt forholdet til frister, ferieavvikling m.m.

Kontrollutvalget står fritt til å endre tidspunkter, sette opp andre møter, eller å avlyse allerede berammede møter.

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 83231/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rømskog	29.05.2018	18/15

Orienteringssak: Skatteoppkreverens årsrapport/årsregnskap og Skatteetatens kontrollrapport for 2017

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Skatteoppkreverens årsrapport/skatteregnskap og Skatteetatens kontrollrapport for 2017 tas til orientering.

Rakkestad, 18.04. 2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Skatteoppkreverens årsrapport 2017, inkludert skatteregnskap
- Kontrollrapport 2017, fra Skatteetaten, Skatt Øst

Saksopplysninger

Ansvar for revisjonen av skatteregnskapet ligger til Riksrevisjonen. Kontrollutvalget har derfor ingen pålagt, formell oppgave med å behandle skatteregnskapet eller skatteinnfordringen som funksjon. Imidlertid er skatteinnfordring en sentral oppgave for kommunene og det kan derfor være relevant for kontrollutvalget å ha oversikt over kommunens arbeid og status på området.

Skatteetatens kontroll avdekket «*manglende ajourhold av rutinebeskrivelse vedr. bank, manuelle bilag, herreløse poster og manuelt registrerte bankkonto. Forholdet er rettet av avkvitert den 231117. Manglende taushetserklæring – forholdet er rettet under kontrollen.*»

I likhet med tidligere år har skatteoppkreveren lagt frem årsrapport for hele området. I henhold til instruks plikter skatteoppkrever å gi kommunestyret de opplysninger og oppgaver som er nødvendig for tilsyn med den kommunale forvaltningen. I rapporten vises utviklingstrekk og nøkkeltall med utfyllende kommentarer.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar skatteoppkreverens årsrapport for 2017 og Skatteetatens kontrollrapport for 2017 til orientering.

Skatteetaten

Vår dato
15. februar 2018

Din dato

Saksbehandler
Mette Schmidt
John Arne Jenssen

800 80 000
skattost@skatteetaten.no
-- --

Din referanse

Telefon
951 10 907
970 70 217

Org. nr:
991733043

Vår referanse
2018/68252

Postadresse
Postboks 9200, Grønland
0134 OSLO

Kommunestyret i Rømskog kommune
postmottak@romskog.kommune.no

Kontrollrapport 2017 vedrørende skatteoppkreveren for Rømskog kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreveren

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne. Det betyr at skattekontoret:

- plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å legge til rette for best mulig resultater
- utfører kontroll av skatteoppkreveren

Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Formålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkreveren har en tilfredsstillende intern kontroll for utførelsen av sine gjøremål
- om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsrapport og årsregnskap er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av arbeidsgiverkontrollen er i samsvar med gjeldende regelverk

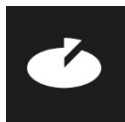
2. Om skatteoppkreveren

Skatteoppkreverkontoret omfatter fra 1. januar 2016 kommunene Marker og Rømskog. Dette er ment å vare til 31. desember 2019, da Rømskog kommune har vedtatt å slå seg sammen med Aurskog-Høland kommune fra 1. januar 2020.

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

skattost@skatteetaten.no

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no eller
ring gratis 800 80 000

Org. nr: 991733043

Sentralbord
800 80 000

Telefaks
22 17 01 21

Sum årsverk i henhold til skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015
1,0	1,0	0,3

Skatteoppkreveren opplyser i sin årsrapport at det er ønskelig at det tilføres flere ressurser, blant annet for å redusere sårbarheten.

3. Måloppnåelse

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkreverens frist for avleggelse av årsregnskapet og årsrapporten er 20. januar 2018. Skattekontoret har mottatt disse innen fastsatt frist.

Årsregnskapet for Rømskog kommune viser per 31. desember 2017 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 73 599 806 og utestående restanser² på kr 1 200 869. Ingen av de forannevnte restansene er berostilt.

Innkrevingsresultater

Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2017 for Rømskog kommune:

	Resultatkrav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2016 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2017 (i %)
Restskatt personlige skattytere 2015	95,00	100,00	99,92	95,48
Forskuddstrekk 2016	99,90	98,75	99,75	99,97
Forskuddsskatt personlige skattytere 2016	100,00	100,00	100,00	99,25
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2016	100,00	100,00	100,00	99,97
Restskatt upersonlige skattytere 2015	100,00	99,98	90,76	98,37
Arbeidsgiveravgift 2016	100,00	98,59	99,61	99,87

Resultater for arbeidsgiverkontrollen

Kontoret har kjøpt 7 arbeidsgiverkontroller av skatteoppkreveren i Moss. Disse er fordelt med 5 kontroller i Marker og 2 kontroller i Rømskog.

Resultater for skatteoppkreverkontoret per 31. desember 2017 viser følgende i henhold til skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere i kommunen/ kontrollordningen	Minstekrav antall kontroller (5 % av arbeidsgiverne)	Antall utførte kontroller i 2017	Utført kontroll 2017 (i %)	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2017 region (i %)
245	12	11	4,5	3,7	4,6

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

4. Skattekontorets kontroll av skatteoppkreveren

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2017 utført kontorkontroller av skatteoppkreveren for området skatteregnskap.

Skattekontoret har for 2017 også gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreveren for området skatteregnskap avholdt 18. oktober 2017. Rapport er sendt skatteoppkreveren 20. november 2017. Skatteoppkrever har gitt tilbakemelding på rapporten 23. november 2017.

Stedlig kontroll for området arbeidsgiverkontroll ble avholdt ved Moss kemnerkontor 6. desember 2017. Rapport er sendt arbeidsgiverkontrollenheten 22. januar 2018. Enheten har gitt tilbakemelding på rapporten 30. januar 2018.

Skatteoppkreverens overordnede internkontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

På grunnlag av kontroller som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Manglende ajourhold av rutinebeskrivelser. Skatteoppkreveren har tatt pålegget til etterretning og har ajourholdt rutinebeskrivelsene ved kontoret.

Ut over gitte pålegg anser vi likevel at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Arbeidsgiverkontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

5. Skattekontorets oppfølging av skatteoppkreveren

Skattekontoret har avholdt oppfølgings- og styringsmøte med skatteoppkrever 11. oktober 2017. Temaet for møtet var blant annet generelle forhold vedrørende ressursituasjonen, måloppnåelse og samarbeidet med Skatteetaten.

Vennlig hilsen

Cathrine Sjong Bakken
avdelingsdirektør
Skatt øst

Bente Midthjell
underdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Rømskog kommune
- Rådmann/administrasjonssjef for Rømskog kommune
- Skatteoppkreveren for Rømskog kommune
- Riksrevisjonen

Organisering
Skatteoppkrever
Arbeidsgiverkontroll
Innfording

Margin
Skatteregnskap
Skatteregnskap

Årsrapport

Årsrapport for 2017

**Skatteoppkreveren i
Rømskog kommune**

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Skattevalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet.....	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	5
3. Innføring av krav	5
3.1 Restanseutviklingen	5
3.2 Innføringens effektivitet.....	7
3.3 Sæmnamskompetanse.....	7
4. Arbeidsgiverkontroll.....	7
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra kontrollene.....	8
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten.....	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	8
4.6 Gjennomførte informasjons- og veilednings tiltak.....	8

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivare tatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Skatteoppkreveren i Marker overtok 010106 ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen i Rømskog. Denne intensjonsavtalen er ment å vare frem til 31.12.19, da Rømskog har vedtatt å slå seg sammen med Aurskog/Høland kommune fra 010120. I avtalen er skatteoppkreverfunksjonen estimert til 0,3 årsverk. I tillegg til skatteoppkrever har også sekretær ved kommunekassen på Rømskog tilgang til Sofie. Denne blir kun brukt til anvisning av utbetalinger, men hun har «vanlig tilgang» til systemet.

Ressurser

For 2017 er det 0,3 årsverk ved skatteoppkreverkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	0,1	%
Innforring	0,2	%
Arbeidsgiverkontroll		%
Administrative oppgaver		%
SUM	0,3	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Skatteoppkreverkontorets hovedområder er:

- Skatteregnskap
- Innforring
- Arbeidsgiverkontroll

Ressursene er begrenset og det kan fort bli kritisk ved lengere tids sykefravær. En har en uformell avtale med SKO Eidsberg/Trøgstad dersom det skulle oppstå slike situasjoner.

Kompetansen til å løse de daglige oppgavene er god nok på alle hovedområder, grunnnet lang erfaring på skatteområdet. Ved mer kompliserte og sjeldne saker benyttes kompetanse hos Skatt Øst, samt erfaringer fra kolleger ved større kontor.

Det er et utstrakt og godt uformelt samarbeid mellom skatteoppkreverne i Østfold.

På et lite kontor er det vanskelig å opparbeide seg spisskompetanse, men det opparbeides en bred og verdifull kompetanse på alle hovedfelt.

1.2 Internkontroll

Det foreligger rutiner for internkontroll i Sofie, disse er felles for alle brukere av systemet. I tillegg er hver enkelt skatteoppkrever pålagt å lage rutiner tilpasset de lokale forhold ved kontoret.

Marker har utarbeidet lokale rutiner, og en vil også gjøre disse gjeldende for Rømskog, disse gjennomgås en gang pr. år eller dersom arbeidssituasjonen ved kontoret endres.

Årsrapport år/dato:

Skatteoppkreveren i

1.3 Skatteutvalg

Det er ikke oversendt saker til skatteutvalget i 2017.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 20.11.2017.

Skatteoppkreverkontoret er gitt følgende pålegg:

Pkt 4.2 Manglende ajourhold av rutinebeskrivelser vedr. bank, manuelle bilag, herreløse poster og manuelt registrerte bankkonto.

Forholdet er rettet og avkvitert den 23.11.17

Pkt 4.3.1 Manglende taushetsklæring – forholdet ble rettet under kontrollen.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2017 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinngangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinngangen for regnskapsåret 2017.

	2017	2016
Arbeidsgiveravgift	14.203.993	13.913.428
Kildeskatt	0	0
Personlige skatteyttere	57.260.368	62.828.347
Tvangsmulkt	90.002	0
Upersonlige skatteyttere	2.007.000	2.938.398
Renter	82.986	115.432
Innfordring	-44.543	15.925
Sum	73.599.806	79.811.530

Det har vært en nedgang av den totale skatteinngangen på kr. 6.211.724,- eller 7,8% fra 2016 til 2017. Nedgangen gjelder først og fremst personlige skatteyttere. Dette skyldes i hovedsak en nedgang i innbetaling av tilleggsforskudd. 2016 var et spesielt år da endring i aksjonærbeskatningen førte til unormalt store innbetalinger.

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

	2017	2016
Total skatteinngang	18.553.585	20.035.303

Nedgangen i skatteinntektene fra 2016 til 2017 er på kr. 1.481.718,- eller 7,4%. Nedgangen skyldes i hovedsak nedgang i innbetaling av tilleggsforskudd.

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkreverer holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattyfere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2016 og 2017.

	per 31. 10.2017 (inntektsåret 2016)	per 31. 12.2017 (inntektsåret 2017)
Innestående margin	553.663	5.288.302
For mye avsatt margin	553.661	
For like avsatt margin		
Prosentstans	10	10

Kommentarer til marginavsetningen

Som det fremgår er det avsatt for mye vedr. marginavsetningen. Det er ikke vedtatt noen endring når det gjelder marginavsetningen den vil fremdeles ligge på 10%.

3. Innføring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innføring iverksettes uten unødig opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innføringsiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skye hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2017 og 2016, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Årsrapport år/dato: Skatteoppkreveren i

Skatteart	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Restanse 31.12.2016	Herav berostilt restanse 31.12.2016	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
					Reduksjon (-) Økning (+)	Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	1200869	0	1337276	0	-136407	0
Arbeidsgiveravgift	249006	0	340694	0	-91688	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	0	0				
Forsinkelsesrenter	1815	0	5829	0	-4014	0
Forskuddsskatt	0	0	0	0	0	0
Forskuddsskatt person	0	0	3000	0	-3000	
Forskuddstrekk	281832	0	361862	0	-80030	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innforordringsinntekter	9930	0	16212	0	-6282	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Klideskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	411236	0	145952	0	265284	0
Restskatt person	247050	0	463727	0	-216677	0
Tvangsmulkt	0	0	0	0	0	0
Sum restanse diverse krav	0	0	0	0	0	0
Diverse krav	0	0	0	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	1200869	0	1337276	0	-136407	0

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Det har vært en nedgang i restansemassen. Det er foretatt avskrivninger i 2017 med kr. 424.572 som gjaldt avsluttet konkursbo. Det er ikke foretatt ettergivelsler.

Restansene er generelt små og en anser å ha god kontroll på restansemassen.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Intektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2015	1791	0
2014	3182	0
2013	232592	232592
2012 – 19XX	15748	-----

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2017: 0

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2017.

Bortsett fra restskatt 2013 kan man trygt anse restansene som minimale. Restskatt 2013 innfordres kontinuerlig, men mulighetene for betydelige innbetalinger er så langt ikke til stede.

Årsrapport år/dato:

Skatteoppkreveren i

3.2 Innforringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2017

	Resultat	Resultatkrav
Forskuddsskatt	100%	100%
Forskuddstrekk	98,7%	99,9%
Arbeidsgiveravgift	98,6%	100%
Restskatt	100%	95%
Innfordret restskatt av sum krav til innforring sist år	100%	70%
Restskatt upersonlige	100%	100%
Forskuddsskatt upersonlige	100%	100%

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Innforringsaktivitet og innforringsresultat henger sammen. SKO har som målsetting å være «tidlig på banen» i de tilfeller man må det. Dette har en lykkes godt med, da kommunen er såpass oversiktlig. Det er i hovedsak brukt utleggstrekk, utleggsforretninger og varsel/begjæring om tvangssalg. Det er ikke i perioden gjennomført tvangssalg, restansene er innbetalt etter at varsel/begjæring er sendt. Motregning brukes der det er muligheter for det. Det er ikke sendt konkursbegjæring eller bistandsanmodninger i perioden.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innforringen

Restansene er minimale og en vil fortsette slik som en har gjort så langt.

Omtale av spesielle forhold

Grunnen til at resultatkravene ikke er nådd vedr. forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift skyldes en konkurs som ikke er avsluttet. Restansene vedr. forskuddstrekket i denne saken er innbetalt tidlig i januar 2018, så dette bilde er endret, målet er nådde når det gjelder forskuddstrekket.

3.3 Særmanskompetanse

Særmansmanskompetanse er viktig fordi en kan sikre krav raskt når det er nødvendig. Det er foretatt 11 varsler, og gjennomført 11 utleggsforretninger. Det er ikke foretatt utleggsforretninger for andre kommuner.

4. Arbeidsgiverkontroll

1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

I og med at Marker også har ansvaret for Rømskog kommune skal antall kontroller innberettes felles for disse kommunene. En har inngått avtale med Moss Kemnerkontor om kjøp av kontrolltjenester. Dette er fordel med 5 kontroller i Marker og 2 i Rømskog.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2017 var 10 i Marker og 2 i Rømskog. Dette utgjør 5% av de opplysningspliktige i begge kommunene. Marker har 215 og Rømskog 30 opplysningspliktige.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 11. Dette utgjør 4,5% % av totalt antall opplysningspliktige i begge kommunene.

Antall gjennomførte kontroller for begge kommunene i 2016 var 10.

4.3 Resultater fra kontrollene

Det er avholdt 11 kontroller til sammen i begge kommunene, og det ble avdekket beløp i 2 av kontrollene. Det foreligger forslag om økning av inntektsgrunnlag og avgiftsgrunnlag på kr. 335.352,-. Kontrollene omhandlet stort sett avdekkingskontroller og a-meldingskontroll.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Målsætningen er ikke nådd, men det er en bedring fra 2016. Kjøp av kontrolltjenester fra Moss kummerkontor fungerer meget bra.

Fremdeles tar KOSS mye tid for oss små som bruker systemet sjeldent.

En har fått bekreftet at Moss kummerkontor fortsatt kan avholde det samme antallet kontroller for de to kommunene.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Det har ikke vært noe samarbeid med andre kontrollaktører, kontoret har heller ikke vært involvert i noen prosjekter rundt arbeidslivskriminalitet. Til dette er kontoret for lite og har for få ressurser.

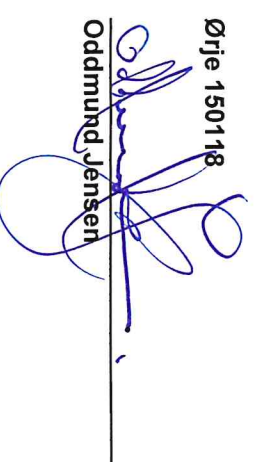
I Østfold er det opprettet et samarbeid mellom Skatt Øst (skattekrim Moss), politiet og skatteoppkreverer/kennere hvor alle konkurrer i distriktet gjennomgås i fellesskap. Skatteoppkreverer deltar i denne gruppen. Dette gir et unikt innblikk i hvordan de forskjellige aktørene arbeider med denne problematikken, samtidig som samarbeidet styrkes i kampen mot konkursgjengangere.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Nyregistrerte AS får tilsendt «veikomspakke» med informasjon rundt nyetablering. Ellers har det ikke vært gjennomført spesielle informasjonsstiltak da det ikke har vært store endringer i løpet av året.

Uansett er SKO i kontakt med regnskapsførere og andre kontinuerlig når problem oppstår, for å gi råd og veiledning. Skatteetaten holder jo også sine kurs som går SKO noe i nærheten når det gjelder informasjon.

Ørje 150118

Oddmund Jensen

Vedlegg: Årsregnskapet for 2017

Vedlegg til årsregnskapet

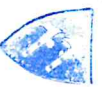
Årsrapport år/dato:

Skatteoppkreveren i

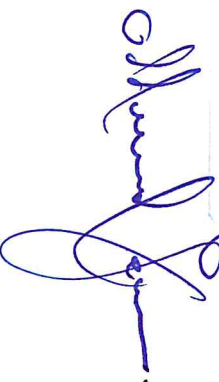
Arsregnskap - kommune - sammendrag

Utvælgskriterier: Komm nr: '0121', År: '2017', Hovedbokstype: 'K'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	5 449 876	5 287 279
Skyldig skattekreditorer	-142 081	-231 038
Skyldig andre	-19 493	-30
Innestående margin	-5 288 302	-5 056 210
Utdisponert resultat	-0	-1
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-14 203 993	-13 913 428
Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
Personlige skatteylere	-57 260 368	-62 828 347
Tvangsmulkt	-90 002	
Upersonlige skatteylere	-2 007 000	-2 938 398
Renter	-82 986	-115 432
Innfordring	44 543	-15 925
Sum	-73 599 806	-79 811 530
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	14 203 994	13 913 428
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	15 757 315	16 780 667
Fordelt til Fylkeskommunen	3 762 097	4 130 501
Fordelt til kommunen	18 553 578	20 035 305
Fordelt til Staten	21 322 823	24 951 629
Krav som er ufordelt	-1	-0
Sum	73 599 806	79 811 530
Sum totalt	0	0

MARKENS KOMMUNE
Skatteoppløseren
Bols 114, 1871 Øje

15-18

Arsregnskap - kommune - detaljert

Utvalgskriterier: Komm nr.: '0121', Ar: '2017', Måned: '12', Hovedbokstype: 'K'

	Valgt år	Forrige år
Likvider		
Bank	5 449 876	5 287 279
Utbetalinger som ikke er gjennomført	0	0
5 449 876	5 449 876	5 287 279
Int fordelt folkekr arbavg	-55 122	-54 762
Int fordelt folkekr medlav	-4 428	-61 046
Int fordelt stat FS	-75 521	-54 959
Int fordelt til fylkeskomm	-947	-12 943
Int fordelt til kommunen	-4 670	-62 928
Int fordelt til stat TS mv	-30 775	-13 498
Mellomregnskapskonto	0	0
Oppgjørskonto RAFT	29 382	29 098
Skyldig skattekreditorene	-142 081	-231 038
Diverse debitorer og kreditorer	-19 493	-30
Innbetalinger ikke inntektstført	0	0
Uidentifiserte innbetalinger	0	0
Skyldig andre	-19 493	-30
Innestående margin	-5 288 302	-5 056 210
Udisponert resultat	-0	-1
Ikke fordelt til skattekreditorer	-5 288 302	-5 056 211
Arbeidsgiveravgift	-14 203 993	-13 913 428
Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
Personlige skatteylere	-57 260 368	-62 828 347
Tvangsmulkt	-90 002	-2 938 398
Upersonlige skatteylere	-2 007 000	-79 680 173
Innbetalt skatter og avgifter	-73 561 363	-79 680 173
Renteinntekter	-85 102	-119 851
Renteutgifter	2 116	4 418
Renter	-82 986	-115 432
Innforbringsinntekter	-40 987	-47 423
Innforbringsutgifter	85 530	31 498
Innforbring	44 543	-15 925
Fordelt til Folkebygden - arbeids giveravgift	14 203 994	13 913 428
Fordelt til Folkebygden - medlemsavgift	15 757 315	16 780 667
Fordelt til Fylkeskommunen	3 762 097	4 130 501
Fordelt til kommunen	18 553 578	20 035 305
Fordelt til Staten	21 322 823	24 951 629
Fordelt skattekreditorene	73 599 807	79 811 530
Krav som er ufordelt	-1	-0
Sum totalt	0	0

15/12/18 *oddendyrhus*

Vedlegg til årsregnskapet for 2017

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjørret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjørret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innstående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innføring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangsmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videreledning plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Saksnr.: 2018/4601
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 68840/2018
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 29.05.2018	Utvalgssaksnr. 18/16
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Rakkestad, 27.03.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS